
Brahmasutra

ब्रह्मसूत्राणि

Document Information

Text title : brahma_suutra

File name : brahma_suutra.itx

Category : sUtra, major_works

Location : doc_z_misc_major_works

Transliterated by : Shrisha Rao shrao at dvaita.org

Proofread by : Shrisha Rao shrao at dvaita.org, Sunder Hattangadi sunder at hotmail.com,

Dima Muzhetsky dimamuzhetsky at yahoo.com

Latest update : January 27, 2000, Renumbered, corrected May 28, 2009, May 18, 2023

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

బ్రహ్మసూత్రాణి

ఓం

॥ శ్రీ గురుభ్యో నమః హరిః ఓం॥

॥ శ్రీ బాదరాయణాభిధేయశ్రీవేదవ్యాసమహర్షిప్రణీతాని
శ్రీ బ్రహ్మసూత్రాణి॥

॥ అథ ప్రథమోఽధ్యాయః॥

ఓం అథాతో బ్రహ్మజ్జిజ్ఞాసా ఓం ॥ ౧.౧.౧॥

ఓం జన్మాద్యస్య యతః ఓం ॥ ౧.౧.౨॥

ఓం శాస్త్రయోనిత్వాత్ ఓం ॥ ౧.౧.౩॥

ఓం తత్తుసమన్వయాత్ ఓం ॥ ౧.౧.౪॥

ఓం ఈక్షతేర్నాశబ్దమ్ ఓం ॥ ౧.౧.౫॥

ఓం గౌణశ్చేన్నాత్మశబ్దాత్ ఓం ॥ ౧.౧.౬॥

ఓం తన్నిష్ఠస్య మోక్షోపదేశాత్ ఓం ॥ ౧.౧.౭॥

ఓం హేయత్వావచనాచ్చ ఓం ॥ ౧.౧.౮॥

ఓం స్వాప్యయాత్ ఓం ॥ ౧.౧.౯॥

ఓం గతిసామాన్యాత్ ఓం ॥ ౧.౧.౧౦॥

ఓం శ్రుతత్వాచ్చ ఓం ॥ ౧.౧.౧౧॥

ఓం ఆనన్దమయోఽభ్యాసాత్ ఓం ॥ ౧.౧.౧౨॥

ఓం వికారశబ్దాన్నేతిచేన్న ప్రాచుర్యాత్ ఓం ॥ ౧.౧.౧౩॥

ఓం తద్ధేతువ్యపదేశాచ్చ ఓం ॥ ౧.౧.౧౪॥

ఓం మాస్త్రవర్ణికమేవ చ గీయతే ఓం ॥ ౧.౧.౧౫॥

ఓం నేతరోఽనుపపత్తేః ఓం || ౧.౧.౧౬ ||

ఓం భేదవ్యపదేశాచ్చ ఓం || ౧.౧.౧౭ ||

ఓం కామాచ్చ నానుమానాపేక్షా ఓం || ౧.౧.౧౮ ||

ఓం అస్మిన్నస్య చ తద్యోగం శాస్తి ఓం || ౧.౧.౧౯ ||

ఓం అన్తస్తద్ధర్మోపదేశాత్ ఓం || ౧.౧.౨౦ ||

ఓం భేదవ్యపదేశాచ్చాన్యః ఓం || ౧.౧.౨౧ ||

ఓం ఆకాశస్తల్లిజ్ఞాత్ ఓం || ౧.౧.౨౨ ||

ఓం అత ఏవ ప్రాణః ఓం || ౧.౧.౨౩ ||

ఓం జ్యోతిశ్చరణాభిధానాత్ ఓం || ౧.౧.౨౪ ||

ఓం ఛన్దోఽభిధానాన్నేతిచేన్న తథాచేతోఽర్పణనిగదాత్తథా
హి దర్శనమ్ ఓం || ౧.౧.౨౫ ||

ఓం భూతాదిపాదవ్యపదేశోపపత్తేచ్ఛైవమ్ ఓం || ౧.౧.౨౬ ||

ఓం ఉపదేశభేదాన్నేతి చేన్నోభయస్మిన్నస్యవిరోధాత్ ఓం || ౧.౧.౨౭ ||

ఓం ప్రాణస్తథానుగమాత్ ఓం || ౧.౧.౨౮ ||

ఓం నవక్తురాత్మోపదేశాదితి చేదధ్యాత్మసంబన్ధభూమా
హ్యస్మిన్ ఓం || ౧.౧.౨౯ ||

ఓం శాస్త్రదృష్ట్యా తూపదేశో వామదేవవత్ ఓం || ౧.౧.౩౦ ||

ఓం జీవముఖ్యప్రాణలిజ్ఞాన్నేతి చేన్నోపాసత్త్రివిద్యాదాశ్రితత్వాదిహ
తద్యోగాత్ ఓం || ౧.౧.౩౧ ||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

ప్రథమాధ్యాయస్య ప్రథమః పాదః సమాప్తః

ఓం సర్వత్ర ప్రసిద్ధోపదేశాత్ ఓం || ౧.౨.౧ ||

ఓం వివక్షితగుణోపపత్తేశ్చ ఓం || ౧.౨.౨ ||

ఓం అనుపపత్తేస్తు న శారీరః ఓం || ౧.౨.౩ ||

ఓం కర్మకర్తృవ్యపదేశాచ్చ ఓం || ౧.౨.౪ ||

- ఓం శబ్దవిశేషాత్ ఓం || ౧.౨.౫||
- ఓం స్మృతేశ్చ ఓం || ౧.౨.౬||
- ఓం అర్భకౌకస్తావత్ తదవ్యపదేశాచ్చ నేతి చేన్న నిచాయ్యత్వాదేవం
వ్యోమవచ్చ ఓం || ౧.౨.౭||
- ఓం సంభోగప్రాప్తిరితి చేన్న వైశేష్యాత్ ఓం || ౧.౨.౮||
- ఓం అత్తా చరాచరగ్రహణాత్ ఓం || ౧.౨.౯||
- ఓం ప్రకరణాచ్చ ఓం || ౧.౨.౧౦||
- ఓం గుహం ప్రవిష్టావాత్మానౌ హి తద్దర్శనాత్ ఓం || ౧.౨.౧౧||
- ఓం విశేషణాచ్చ ఓం || ౧.౨.౧౨||
- ఓం అస్తర ఉపపత్తేః ఓం || ౧.౨.౧౩||
- ఓం స్థానాదివ్యపదేశాచ్చ ఓం || ౧.౨.౧౪||
- ఓం సుఖవిశిష్టాభిధానాదేవ చ ఓం || ౧.౨.౧౫||
- ఓం శ్రుతోపనిషత్కగత్యభిధానాచ్చ ఓం || ౧.౨.౧౬||
- ఓం అనవస్థితేరసంభవాచ్చ నేతరః ఓం || ౧.౨.౧౭||
- ఓం అన్తర్యామ్యధిదైవాదిషు తద్దర్మవ్యపదేశాత్ ఓం || ౧.౨.౧౮||
- ఓం న చ స్మార్తం అతద్ధర్మాభిపాలాత్ ఓం || ౧.౨.౧౯||
- ఓం శరీరశ్చోభయేఽపి హి భేదేనైనమధీయతే ఓం || ౧.౨.౨౦||
- ఓం అదృశ్యత్వాదిగుణకో ధర్మోక్తేః ఓం || ౧.౨.౨౧||
- ఓం విశేషణభేదవ్యపదేశాభ్యాం నేతరౌ ఓం || ౧.౨.౨౨||
- ఓం రూపోపన్యాసాచ్చ ఓం || ౧.౨.౨౩||
- ఓం వైశ్వానరః సాధారణశబ్దవిశేషాత్ ఓం || ౧.౨.౨౪||
- ఓం స్మృత్యమాణమనుమానం స్యాదితి ఓం || ౧.౨.౨౫||
- ఓం శబ్దాదిభ్యోఽన్తః ప్రతిష్ఠానాన్నేతి చేన్న తథా
(పారేభేద ప్రతిష్ఠానాచ్చ నేతి చేన్న)

దృష్ట్యపదేశాదసంభవాత్పురుషవిధృపి చైనమధీయతే ఓం || ౧.౨.౨౬||

ఓం అత ఏవ న దేవతా భూతం చ ఓం || ౧.౨.౨౭||

ఓం సాక్షాదప్యవిరోధం జైమినిః ఓం || ౧.౨.౨౮||

ఓం అభివ్యక్తేరిత్యాశ్మరథ్యః ఓం || ౧.౨.౨౯||

ఓం అనుస్మృతేర్పాదరిః ఓం || ౧.౨.౩౦||

ఓం సమృత్తేరితి జైమినిః తథా హి దర్శయతి ఓం || ౧.౨.౩౧||

ఓం ఆమనన్తి చైనమస్మిన్ ఓం || ౧.౨.౩౨||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

ప్రథమాధ్యాయస్య ద్వితీయః పాదః సమాప్తః

ఓం ద్యుభావద్వాయతనం స్వశబ్దాత్ ఓం || ౧.౩.౧||

ఓం ముక్తోపస్పృశ్యవ్యపదేశాత్ ఓం || ౧.౩.౨||

ఓం నానుమానమతచ్ఛబ్దాత్ ఓం || ౧.౩.౩||

ఓం ప్రాణభృచ్చ ఓం || ౧.౩.౪||

ఓం భేదవ్యపదేశాత్ ఓం || ౧.౩.౫||

ఓం ప్రకరణాత్ ఓం || ౧.౩.౬||

ఓం స్థిత్యదనాభ్యాం చ ఓం || ౧.౩.౭||

ఓం భూమా సమృసాదాదధ్యపదేశాత్ ఓం || ౧.౩.౮||

ఓం ధర్మోపపత్తేశ్చ ఓం || ౧.౩.౯||

ఓం అక్షరమమృరాన్తధృతేః ఓం || ౧.౩.౧౦||

ఓం సా చ ప్రశాసనాత్ ఓం || ౧.౩.౧౧||

ఓం అన్యభావవ్యావృత్తేశ్చ ఓం || ౧.౩.౧౨||

ఓం ఈక్షతికర్మవ్యపదేశాత్ సః ఓం || ౧.౩.౧౩||

ఓం దహర ఉత్తరేభ్యః ఓం || ౧.౩.౧౪||

ఓం గతిశబ్దాభ్యాం తథా హి దృష్టం లిङ్గం చ ఓం || ౧.౩.౧౫||

- ఓం ధృతేశ్చ మహిమ్నోఽస్యాస్మిన్నుపలభేః ఓం || ౧.౩.౧౬ ||
- ఓం ప్రసిద్ధేశ్చ ఓం || ౧.౩.౧౭ ||
- ఓం ఇతరపరామర్కాత్ స ఇతి చేన్నాసమ్భవాత్ ఓం || ౧.౩.౧౮ ||
- ఓం ఉత్తరాచ్చేదావిర్భూతస్వరూపస్తు ఓం || ౧.౩.౧౯ ||
- ఓం అన్యార్థేశ్చ పరామర్కః ఓం || ౧.౩.౨౦ ||
- ఓం అల్పశ్రుతేరితి చేత్తదుక్తమ్ ఓం || ౧.౩.౨౧ ||
- ఓం అనుకృతేస్తస్య చ ఓం || ౧.౩.౨౨ ||
- ఓం అపి స్మర్యతే ఓం || ౧.౩.౨౩ || పాఠభేద అపి చ స్మర్యతే
ఓం శబ్దాదేవ ప్రమితః ఓం || ౧.౩.౨౪ ||
- ఓం హృద్యవేక్షయా తు మనుష్యాధికారత్వాత్ ఓం || ౧.౩.౨౫ ||
- ఓం తదుపర్యపి బాదరాయణః సంభవాత్ ఓం || ౧.౩.౨౬ ||
- ఓం విరోధః కర్మణీతి చేన్నానేకప్రతిపత్తేర్దర్శనాత్ ఓం || ౧.౩.౨౭ ||
- ఓం శబ్ద ఇతిచేన్నాతః ప్రభవాత్ప్రత్యక్షానుమానాభ్యామ్ ఓం || ౧.౩.౨౮ ||
- ఓం అత ఏవ చ నిత్యత్వమ్ ఓం || ౧.౩.౨౯ ||
- ఓం సమాననామరూపత్వాచ్చావృత్తావప్యవిరోధో
దర్శనాత్స్మృతేశ్చ ఓం || ౧.౩.౩౦ ||
- ఓం మధ్యాదిష్యసంభవాదనధికారం జైమినిః ఓం || ౧.౩.౩౧ ||
- ఓం జ్యోతిషి భావాచ్చ ఓం || ౧.౩.౩౨ ||
- ఓం భావం తు బాదరాయణోఽస్తి హి ఓం || ౧.౩.౩౩ ||
- ఓం శుగస్య తదనాదరశ్రవణాత్తదాద్రవణాత్సూచ్యతే హి ఓం || ౧.౩.౩౪ ||
- ఓం క్షత్రియత్వాగతేశ్చోత్తరత్ర వైత్రరథేన లిక్ణాత్ ఓం || ౧.౩.౩౫ ||
- ఓం సంస్కారపరామర్కాత్తదభావాభిలాషాచ్చ ఓం || ౧.౩.౩౬ ||
- ఓం తదభావనిర్ధారణే చ ప్రవృత్తేః ఓం || ౧.౩.౩౭ ||
- ఓం శ్రవణాధ్యయనార్థప్రతిషేధాత్ స్మృతేశ్చ ఓం || ౧.౩.౩౮ ||
- ఓం కమ్పనాత్ ఓం || ౧.౩.౩౯ ||

ఓం జ్యోతిర్దర్శనాత్ ఓం || ౧.౩.౪౦||

ఓం ఆకాశోఽర్ధాస్తరత్వాదివ్యపదేశాత్ ఓం || ౧.౩.౪౧||

ఓం సుషుప్త్యుత్క్రాన్త్యోర్భేదేన ఓం || ౧.౩.౪౨||

ఓం పత్వాదిశబ్దేభ్యః ఓం || ౧.౩.౪౩||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

ప్రథమాధ్యాయస్య తృతీయః పాదః సమాప్తః

ఓం ఆనుమానికమప్యేకేషామితి చేన్న శరీరరూపకవిన్యస్తగృహీతేర్దర్శయతి
చ ఓం || ౧.౪.౧||

ఓం సూక్ష్మం తు తదర్హత్వాత్ ఓం || ౧.౪.౨||

ఓం తదధీనత్వాదర్థవత్ ఓం || ౧.౪.౩||

ఓం జ్ఞేయత్వావచనాచ్చ ఓం || ౧.౪.౪||

ఓం వదతీతి చేన్న ప్రాజ్ఞో హి ఓం || ౧.౪.౫||

పాఠభేద 1.4.5 and 6 combined

ఓం ప్రకరణాత్ ఓం || ౧.౪.౬||

ఓం త్రయాణామేవ చైవముపన్యాసః ప్రశ్నశ్చ ఓం || ౧.౪.౭||

ఓం మహద్వచ్చ ఓం || ౧.౪.౮||

ఓం చమసవదవిశేషాత్ ఓం || ౧.౪.౯||

ఓం జ్యోతిరుపక్రమా తు తథా హ్యధీయత ఏకే ఓం || ౧.౪.౧౦|| (జ్యోతిరుపక్రమాత్తు)

ఓం కల్పనోపదేశాచ్చ మధ్వాదివదవిరోధః ఓం || ౧.౪.౧౧||

ఓం న సజ్ఞోపసజ్గిహూదపి నానాభావాదతిరేకాచ్చ ఓం || ౧.౪.౧౨||

ఓం ప్రాణాదయో వాక్యశేషాత్ ఓం || ౧.౪.౧౩||

ఓం జ్యోతిషైకేషామసత్యన్నే ఓం || ౧.౪.౧౪||

ఓం కారణత్వేన చాకాశాదిషు యథావ్యపదిష్టోక్తేః ఓం || ౧.౪.౧౫||

ఓం సమాకర్షాత్ ఓం || ౧.౪.౧౬||

ఓం జగద్వాచితావత్ ఓం || ౧.౪.౧౭||

ఓం జీవముఖ్యప్రాణలిక్ష్ణాన్నేతి చేత్ తద్వ్యాఖ్యాతమ్ ఓం || ౧.౪.౧౮||
(జీవముఖ్యప్రాణలిక్ష్ణాదితి)

ఓం అన్యార్థం తు జైమినిః ప్రశ్నవ్యాఖ్యానాభ్యామపి చైవమేకే ఓం || ౧.౪.౧౯||

ఓం వాక్యాన్వయాత్ ఓం || ౧.౪.౨౦||

ఓం ప్రతిజ్ఞాసిద్ధేర్లిజమాశ్మరధ్యః ఓం || ౧.౪.౨౧||

ఓం ఉత్కృమిష్యత ఏవం భావాదిత్యేడులోమిః ఓం || ౧.౪.౨౨||

ఓం అవస్థితేరితి కాశకృత్స్నః ఓం || ౧.౪.౨౩||

ఓం ప్రకృతిశ్చ ప్రతిజ్ఞాదృష్టాన్తానుపరోధాత్ ఓం || ౧.౪.౨౪||

ఓం అభిధోపదేశాచ్చ ఓం || ౧.౪.౨౫||

ఓం సాక్షాచ్ఛోభయామ్నానాత్ ఓం || ౧.౪.౨౬||

ఓం ఆత్మకృతేః పరిణామాత్ ఓం || ౧.౪.౨౭||

ఓం యోనిశ్చ హి గీయతే ఓం || ౧.౪.౨౮||

ఓం ఏతేన సర్వవ్యాఖ్యాతావ్యాఖ్యాతాః ఓం || ౧.౪.౨౯||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు
ప్రథమాధ్యాయస్య చతుర్థః పాదః సమాప్తః
|| ఇతి ప్రథమోఽధ్యాయః||

|| అథ ద్వితీయోఽధ్యాయః||

ఓం స్మృత్యనవకాశదోషప్రసజ్గ ఇతి

చేన్నాన్యస్మృత్యనవకాశదోషప్రసజ్గ్ఞాత్ ఓం || ౨.౧.౧||

ఓం ఇతరేషాం చానుపలభ్యేః ఓం || ౨.౧.౨||

ఓం ఏతేన యోగః ప్రత్యుక్తః ఓం || ౨.౧.౩||

ఓం న విలక్షణత్వాదస్య తథాత్వం చ శబ్దాత్ ఓం || ౨.౧.౪||

ఓం దృశ్యతే తు ఓం || ౨.౧.౫||

ఓం అభిమానివ్యపదేశస్తు విశేషానుగతిభ్యామ్ ఓం || ౨.౧.౬||

- ఓం దృశ్యతే చ ఓం || ౨.౧.౭|| పాఠభేద దృశ్యతే తు
 ఓం అసదితి చేన్న ప్రతిషేధమాత్రత్వాత్ ఓం || ౨.౧.౮||
 ఓం అపీతౌ తద్వత్ప్రసక్తాదసమజ్ఞానమ్ ఓం || ౨.౧.౯||
 ఓం న తు దృష్టాస్తభావాత్ ఓం || ౨.౧.౧౦||
 ఓం స్వపక్షదోషాచ్చ ఓం || ౨.౧.౧౧||
 ఓం తర్కాప్రతిష్ఠానాదపి అన్యథానుమేయమితి
 చేదేవమప్యనిర్మోక్షప్రసక్తిః ఓం || ౨.౧.౧౨||
 ఓం ఏతేన శిష్టాపరిగ్రహోఽపి వ్యాఖ్యాతాః ఓం || ౨.౧.౧౩||
 ఓం భోక్త్రాపత్తేరవిభాగశ్చేత్స్యాల్లోకవత్ ఓం || ౨.౧.౧౪||
 ఓం తదనన్యత్యమారమ్భణశబ్దాదిభ్యః ఓం || ౨.౧.౧౫||
 ఓం భావే చోపలభ్యేః ఓం || ౨.౧.౧౬||
 ఓం సత్త్వాచ్చావరస్య ఓం || ౨.౧.౧౭||
 ఓం అసద్వ్యపదేశాన్నేతి చేన్న ధర్మాన్తరేణ వాక్యశేషాత్ ఓం || ౨.౧.౧౮||
 ఓం యుక్తేః శబ్దాన్తరాచ్చ ఓం || ౨.౧.౧౯||
 ఓం పటవచ్చ ఓం || ౨.౧.౨౦||
 ఓం యథా ప్రాణాదిః ఓం || ౨.౧.౨౧||
 ఓం ఇతరవ్యపదేశాద్ధితాకరణాదిదోషప్రసక్తిః ఓం || ౨.౧.౨౨||
 ఓం అధికం తు భేదనిర్దేశాత్ ఓం || ౨.౧.౨౩||
 ఓం అశ్మాదివచ్చ తదనుపపత్తిః ఓం || ౨.౧.౨౪||
 ఓం ఉపసంహారదర్శనాన్నేతి చేన్న క్షీరవద్ధి ఓం || ౨.౧.౨౫||
 ఓం దేవాదివదపి లోకే ఓం || ౨.౧.౨౬||
 ఓం కృత్స్నుప్రసక్తిర్నిరవయవత్వశబ్దకోపో వా ఓం || ౨.౧.౨౭||
 ఓం శ్రుతేస్తు శబ్దమూలత్వాత్ ఓం || ౨.౧.౨౮||
 ఓం ఆత్మని చైవం విచిత్రాశ్చ హి ఓం || ౨.౧.౨౯||

ఓం స్వపక్షదోషాచ్చ ఓం || ౨.౧.౩౦||

ఓం సర్వోపేతా చ తద్దర్శనాత్ ఓం || ౨.౧.౩౧||

ఓం వికరణత్వాన్నేతిచేత్తదుక్తమ్ ఓం || ౨.౧.౩౨||

ఓం న ప్రయోజనత్వాత్ ఓం || ౨.౧.౩౩||

ఓం లోకవత్తు లీలాకైవల్యమ్ ఓం || ౨.౧.౩౪||

ఓం వైష్యమ్యనైర్పుణ్యే న సాపేక్షత్వాత్తథా హి దర్శయతి ఓం || ౨.౧.౩౫||

ఓం కర్మావిభాగాదితి చేన్నానాదిత్వాత్ ఓం || ౨.౧.౩౬||

ఓం ఉపపద్యతే చాప్యపలభ్యతే చ ఓం || ౨.౧.౩౭||

ఓం సర్వధర్మోపపత్తేశ్చ ఓం || ౨.౧.౩౮||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

ద్వితీయాధ్యాయస్య ప్రథమః పాదః సమాప్తః

ఓం రచనానుపపత్తేశ్చ నానుమానమ్ ఓం || ౨.౨.౧||

ఓం ప్రవృత్తేశ్చ ఓం || ౨.౨.౨||

ఓం పయోఽమ్బువచ్చేత్తత్రాపి ఓం || ౨.౨.౩||

ఓం వ్యతిరేకాననస్థితేత్సానపేక్షత్వాత్ ఓం || ౨.౨.౪||

ఓం అన్యత్రాభావాచ్చ న తృణాదివత్ ఓం || ౨.౨.౫||

ఓం అభ్యుపగమేఽప్యర్థాభావాత్ ఓం || ౨.౨.౬||

ఓం పురుషాశ్మవదితిచేత్తథాపి ఓం || ౨.౨.౭||

ఓం అజ్ఞిత్వానుపపత్తేః ఓం || ౨.౨.౮||

ఓం అన్యథానుమితౌ చ జ్ఞశక్తివియోగాత్ ఓం || ౨.౨.౯||

ఓం విప్రతిషేధాచ్చానమజ్ఞానమ్ ఓం || ౨.౨.౧౦||

ఓం మహద్దీర్ఘవద్ధా హ్రస్వపరిమణ్ణలాభ్యామ్ ఓం || ౨.౨.౧౧||

ఓం ఉభయథాపి న కర్మాతస్తదభావః ఓం || ౨.౨.౧౨||

ఓం సమవాయాభ్యుపగమాచ్చ సామ్యాదనవస్థితేః ఓం || ౨.౨.౧౩||

- ఓం నిత్యమేవ చ భావాత్ ఓం || ౨.౨.౧౪||
- ఓం రూపాదిమత్త్వాచ్చ విపర్యయో దర్శనాత్ ఓం || ౨.౨.౧౫||
- ఓం ఉభయథా చ దోషాత్ ఓం || ౨.౨.౧౬||
- ఓం అపరిగ్రహోచ్ఛాత్యస్తమనపేక్షా ఓం || ౨.౨.౧౭||
- ఓం సముదాయోభయహేతుకేఽపి తదప్రాప్తిః ఓం || ౨.౨.౧౮||
- ఓం ఇతరేతరప్రత్యయత్వాదితి చేన్నొత్పత్తిమాత్రనిమిత్తత్వాత్ ఓం || ౨.౨.౧౯||
- ఓం ఉత్తరోత్పాదే చ పూర్వనిరోధాత్ ఓం || ౨.౨.౨౦||
- ఓం అసతి ప్రతిక్షోపరోధో యోగపద్యమన్యథా ఓం || ౨.౨.౨౧||
- ఓం ప్రతినష్టాప్రతినష్టానిరోధాప్రాప్తిః అవిచ్ఛేదాత్ ఓం || ౨.౨.౨౨||
- ఓం ఉభయథా చ దోషాత్ ఓం || ౨.౨.౨౩||
- ఓం ఆకాశే చావిశేషాత్ ఓం || ౨.౨.౨౪||
- ఓం అనుస్మృతేశ్చ ఓం || ౨.౨.౨౫||
- ఓం నాసతోఽదృష్టత్వాత్ ఓం || ౨.౨.౨౬||
- ఓం ఉదాసీనానామపి చైవం సిద్ధిః ఓం || ౨.౨.౨౭||
- ఓం నాభావ ఉపలభ్యేః ఓం || ౨.౨.౨౮||
- ఓం వైధర్మ్యాచ్చ న స్వప్నాదివత్ ఓం || ౨.౨.౨౯||
- ఓం న భావోఽనుపలభ్యేః ఓం || ౨.౨.౩౦||
- ఓం క్షణికత్వాచ్చ ఓం || ౨.౨.౩౧||
- ఓం సర్వథానుపపత్తేశ్చ ఓం || ౨.౨.౩౨||
- ఓం నైకస్మిన్నసమ్భవాత్ ఓం || ౨.౨.౩౩||
- ఓం ఏవం చాత్మాకార్త్యమ్ ఓం || ౨.౨.౩౪||
- ఓం న చ పర్యాయాదప్యవిరోధః వికారాదిభ్యః ఓం || ౨.౨.౩౫||
- ఓం అన్త్యావస్థితేశ్చోభయనిత్యత్వాదవిశేషత్ ఓం || ౨.౨.౩౬||
- ఓం పత్యురసామజ్ఞాస్యాత్ ఓం || ౨.౨.౩౭||

ఓం సంబన్ధానుపపత్తేశ్చ ఓం || ౨.౨.౩౮||

ఓం అధిష్ఠానానుపపత్తేశ్చ ఓం || ౨.౨.౩౯||

ఓం కరణవచ్చేన్న భోగాదిభ్యః ఓం || ౨.౨.౪౦||

ఓం అస్తవత్త్వమనర్వజ్జుతా వా ఓం || ౨.౨.౪౧||

ఓం ఉత్పత్త్యసమ్భవాత్ ఓం || ౨.౨.౪౨||

ఓం న చ కర్తుః కరణమ్ ఓం || ౨.౨.౪౩||

ఓం విజ్ఞానాదిభావే వా తదప్రతిషేధః ఓం || ౨.౨.౪౪||

ఓం విప్రతిషేధాచ్చ ఓం || ౨.౨.౪౫||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

ద్వితీయాధ్యాయస్య ద్వితీయః పాదః సమాప్తః

ఓం న వియదశ్రుతేః ఓం || ౨.౩.౧||

ఓం అస్తి తు ఓం || ౨.౩.౨||

ఓం గౌణ్యసమ్భవాత్ ఓం || ౨.౩.౩||

ఓం శబ్దాచ్చ ఓం || ౨.౩.౪||

ఓం స్యాచ్చైకస్య బ్రహ్మశబ్దవత్ ఓం || ౨.౩.౫||

ఓం ప్రతిజ్ఞాహానిరవ్యతిరేకాచ్చబ్దేభ్యః ఓం || ౨.౩.౬||

ఓం యావద్వికారం తు విభాగో లోకవత్ ఓం || ౨.౩.౭||

ఓం ఏతేన మాతరిశ్వా వ్యాఖ్యాతః ఓం || ౨.౩.౮||

ఓం అసమ్భవస్తు సతోఽనుపపత్తేః ఓం || ౨.౩.౯||

ఓం తేజోఽతస్తథా హ్యహ ఓం || ౨.౩.౧౦||

ఓం ఆపః ఓం || ౨.౩.౧౧||

ఓం పృథివ్యధికారరూపశబ్దాంతరాదిభ్యః ఓం || ౨.౩.౧౨||

ఓం తదభిధ్యానాదేవ తు తల్లిజ్ఞాత్ సః ఓం || ౨.౩.౧౩||

ఓం విపర్యయేణ తు క్రమోఽత ఉపపద్యతే చ ఓం || ౨.౩.౧౪||

ఓం ఆస్తరా విజ్ఞానమనసీ క్రమేణ తల్లిజ్ఞాదితి
చేన్నావిశేషాత్ ఓం || ౨.౩.౧౫||

ఓం చరాచరవ్యపాశ్రయస్తు స్యాత్ తదవ్యపదేశో భాక్తః
తద్భావభావిత్వాత్ ఓం || ౨.౩.౧౬||

ఓం నాత్మా అశ్రుతేర్నిత్యత్వాచ్చ తాభ్యః ఓం || ౨.౩.౧౭||

ఓం జ్ఞోఽత ఏవ ఓం || ౨.౩.౧౮||

ఓం యుక్తేశ్చ ఓం || ౨.౩.౧౯||

ఓం ఉత్కాన్తిగత్వాగతీనామ్ ఓం || ౨.౩.౨౦||

ఓం స్వాత్మనా చోత్తరయోః ఓం || ౨.౩.౨౧||

ఓం నాణురతత్ శ్రుతేరితి చేన్న ఇతరాధికారాత్ ఓం || ౨.౩.౨౨||

ఓం స్వశబ్దోన్మానాభ్యాం చ ఓం || ౨.౩.౨౩||

ఓం అవిరోధశ్చన్దనవత్ ఓం || ౨.౩.౨౪||

ఓం అవస్థితివైశేష్యాదితి చేన్నాభ్యుపగమాధృద్ధి హి ఓం || ౨.౩.౨౫||

ఓం గుణాద్వాఽఽలోకవత్ ఓం || ౨.౩.౨౬||

ఓం వ్యతిరేకో గన్ధవత్ తథా చ దర్శయతి ఓం || ౨.౩.౨౭||

ఓం పృథగుపదేశాత్ ఓం || ౨.౩.౨౮||

ఓం తద్గుణసారత్వాత్తు తదవ్యపదేశః ప్రాజ్ఞవత్ ఓం || ౨.౩.౨౯||

ఓం యావదాత్మభావిత్వాచ్చ న దోషస్తద్దర్శనాత్ ఓం || ౨.౩.౩౦||

ఓం పుస్తావివత్త్వస్య సతోఽభివ్యక్తియోగాత్ ఓం || ౨.౩.౩౧||

ఓం నిత్యోపలబ్ధ్యనుపలబ్ధిప్రసక్తోఽన్యతరనియమో
వాఽన్యథా ఓం || ౨.౩.౩౨||

ఓం కర్తా శాస్త్రార్థవత్త్వాత్ ఓం || ౨.౩.౩౩||

ఓం విహారోపదేశాత్ ఓం || ౨.౩.౩౪||

ఓం ఉపాదానాత్ ఓం || ౨.౩.౩౫||

ఓం వ్యపదేశాచ్చ క్రియాయాం న చేన్నిరేకవిపర్యయః ఓం || ౨.౩.౩౬||

- ఓం ఉపలబ్ధివదనియమః ఓం || ౨.౩.౩౭||
 ఓం శక్తివిపర్యయాత్ ఓం || ౨.౩.౩౮||
 ఓం సమాధ్యభావాఛ ఓం || ౨.౩.౩౯||
 ఓం యథా చ తక్షోభయథా ఓం || ౨.౩.౪౦||
 ఓం పరాత్తు తచ్చుతేః ఓం || ౨.౩.౪౧||
 ఓం కృతప్రయతోపేక్షస్తు విహితప్రతిషిద్ధావైయర్థ్యాదిభ్యః ఓం || ౨.౩.౪౨||
 ఓం అంశో నానావ్యపదేశాదన్యథా చాపి
 దాశకీతవాదిత్వమధీయత ఏకే ఓం || ౨.౩.౪౩||
 ఓం మన్తవర్ణాత్ ఓం || ౨.౩.౪౪||
 ఓం అపి స్మర్యతే ఓం || ౨.౩.౪౫|| పాఠభేద అపి చ స్మర్యతే
 ఓం ప్రకాశాదివన్నైవం పరః ఓం || ౨.౩.౪౬||
 ఓం స్మరన్తి చ ఓం || ౨.౩.౪౭||
 ఓం అనుజ్ఞాపరిహారౌ దేహసమ్పన్నాజ్ఞోస్తిరాదివత్ ఓం || ౨.౩.౪౮||
 ఓం అసన్తేశాచ్చవ్యతికరః ఓం || ౨.౩.౪౯||
 ఓం ఆభాస ఏవ చ ఓం || ౨.౩.౫౦||
 ఓం అదృష్టానియమాత్ ఓం || ౨.౩.౫౧||
 ఓం అభిసన్ధ్యాదిష్వపి చైవమ్ ఓం || ౨.౩.౫౨||
 ఓం ప్రదేశాదితి చేన్నాన్తర్భావాత్ ఓం || ౨.౩.౫౩||
 ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

ద్వితీయాధ్యాయస్య తృతీయః పాదః సమాప్తః

- ఓం తథా ప్రాణాః ఓం || ౨.౪.౧||
 ఓం గౌణ్యసమ్భవాత్ ఓం || ౨.౪.౨||
 ఓం ప్రతిజ్ఞానుపరోధాచ్చ ఓం || ౨.౪.౩|| పాఠభేద sUtra absent
 ఓం తత్ప్రాక్కుశ్రుతేశ్చ ఓం || ౨.౪.౪||
 ఓం తత్పూర్వకత్వాద్వాచః ఓం || ౨.౪.౫||

- ఓం సప్త గతేర్విశేషితత్వాచ్చ ఓం || ౨.౪.౬||
 ఓం హస్తాదయస్తు స్థితేఽతో నైవమ్ ఓం || ౨.౪.౭||
 ఓం అణవశ్చ ఓం || ౨.౪.౮||
 ఓం శ్రేష్ఠశ్చ ఓం || ౨.౪.౯||
 ఓం న వాయుక్రియే పృథగుపదేశాత్ ఓం || ౨.౪.౧౦||
 ఓం చక్షురాదివత్తు తత్సహశిష్ట్యాదిభ్యః ఓం || ౨.౪.౧౧||
 ఓం అకరణత్వాచ్చ న దోషస్తథా హి దర్శయతి ఓం || ౨.౪.౧౨||
 ఓం పఞ్చవృత్తిర్మనోవద్యవ్యపదిశ్యతే ఓం || ౨.౪.౧౩||
 ఓం అణుశ్చ ఓం || ౨.౪.౧౪||
 ఓం జ్యోతిరాద్యధిష్ఠానం తు తదామననాత్ ఓం || ౨.౪.౧౫||
 ఓం ప్రాణవతా శబ్దాత్ ఓం || ౨.౪.౧౬||
 ఓం తస్య చ నితయత్వాత్ ఓం || ౨.౪.౧౭||
 ఓం త ఇన్ద్రియాణి తద్వ్యపదేశాదన్యత్ర శ్రేష్ఠాత్ ఓం || ౨.౪.౧౮||
 ఓం భేదశ్రుతేః ఓం || ౨.౪.౧౯||
 ఓం వైలక్షణ్యాచ్చ ఓం || ౨.౪.౨౦||
 ఓం సంజ్ఞామూర్తిక్లుప్తిస్తు త్రివృత్కుర్వత ఉపదేశాత్ ఓం || ౨.౪.౨౧||
 ఓం మాంసాది భౌమం యథాశబ్దమితరయోశ్చ ఓం || ౨.౪.౨౨||
 ఓం వైశేష్యాత్తు తద్వాదస్తద్వాదః ఓం || ౨.౪.౨౩||
 ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు
 ద్వితీయాధ్యాయస్య చతుర్థః పాదః సమాప్తః
 || ఇతి ద్వితీయోఽధ్యాయః||

॥ అథ తృతీయోఽధ్యాయః ॥

ఓం తదన్తరప్రతిపత్తౌ రంహతి సమ్పరిష్వక్తః
ప్రశ్ననిరూపణాభ్యామ్ ఓం ॥ 3.౧.౧॥

ఓం త్ర్యాత్మకత్వాత్తు భూయస్త్యాత్ ఓం ॥ 3.౧.౨॥

ఓం ప్రాణగతేశ్చ ఓం ॥ 3.౧.3॥

ఓం అగ్న్యొదిగతిశ్రుతేరితి చేన్న భాక్తత్వాత్ ఓం ॥ 3.౧.౪॥

ఓం ప్రథమేఽశ్రవణాదితి చేన్న తా ఏవ హ్యుపపత్తేః ఓం ॥ 3.౧.౫॥

ఓం అశ్రుతత్వాదితి చేన్నేష్టాదికారిణాం ప్రతీతేః ఓం ॥ 3.౧.౬॥

ఓం భాక్తం వాఽనాత్మవిత్వాత్ తథా హి దర్శయతి ఓం ॥ 3.౧.౭॥

ఓం కృతాత్యయేఽనుశయవాన్ దృష్టస్మృతిభ్యామ్ ఓం ॥ 3.౧.౮॥

పాఠభేద 3.1.8 and 9 combined

ఓం యథేతమనేవం చ ఓం ॥ 3.౧.౯॥

ఓం చరణాదితి చేన్నోపలక్షణార్థేతి కారాజనిః ఓం ॥ 3.౧.౧౦॥

ఓం ఆనర్థక్యమితి చేన్న తదపేక్షత్వాత్ ఓం ॥ 3.౧.౧౧॥

ఓం సుకృతదుష్కృతే ఏవేతి తు బాదరిః ఓం ॥ 3.౧.౧౨॥

ఓం అనిష్టాదికారిణామపి చ శ్రుతమ్ ఓం ॥ 3.౧.౧3॥

ఓం సంయమనే త్వనుభూయేతరేషామారోహవరోహా
తద్గతిదర్శనాత్ ఓం ॥ 3.౧.౧౪॥

ఓం స్మరన్తి చ ఓం ॥ 3.౧.౧౫॥

ఓం అపి సప్త ఓం ॥ 3.౧.౧౬॥

ఓం తత్రాపి చ తద్వ్యాపారాదవిరోధః ఓం ॥ 3.౧.౧౭॥

ఓం విద్యాకర్మణోరితి తు ప్రకృతత్వాత్ ఓం ॥ 3.౧.౧౮॥

ఓం న తృతీయే తథోపలభ్యేః ఓం ॥ 3.౧.౧౯॥

ఓం స్మర్యతేఽపి చ లోకే ఓం ॥ 3.౧.౨౦॥

ఓం దర్శనాచ్చ ఓం ॥ 3.౧.౨౧॥

ఓం తృతీయే శబ్దావరోధః సంశోకజస్య ఓం || 3.౧.౨౨||

ఓం స్మరణాచ్చ ఓం || 3.౧.౨3||

ఓం తత్స్వాభావ్యాపత్తిరుపపత్తేః ఓం || 3.౧.౨౪||

ఓం నాతిచిరేణ విశేషాత్ ఓం || 3.౧.౨౫||

ఓం అన్యాధిష్ఠితే పూర్వవదభిలాషాత్ ఓం || 3.౧.౨౬||

ఓం అశుద్ధమితి చేన్న శబ్దాత్ ఓం || 3.౧.౨౭||

ఓం రేతః సిగ్యోగోఽథ ఓం || 3.౧.౨౮||

ఓం యోనేః శరీరమ్ ఓం || 3.౧.౨౯||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

తృతీయాధ్యాయస్య ప్రథమః పాదః సమాప్తః

ఓం సన్ధ్యే స్పృష్టిరాహ హి ఓం || 3.౨.౧||

ఓం నిర్మాతారం చైకే పుత్రాదయశ్చ ఓం || 3.౨.౨||

ఓం మాయామాత్రం తు కార్తేన్యునానభివ్యక్తస్వరూపత్వాత్ ఓం || 3.౨.3||

ఓం సూచకశ్చ హి శ్రుతేః ఆచక్షతే చ తద్విదః ఓం || 3.౨.౪||

ఓం పరాభిధ్యానాత్తు తిరోహితం తతో హ్యస్య బన్ధవిపర్యయౌ ఓం || 3.౨.౫||

ఓం దేహయోగాద్వాసోఽపి ఓం || 3.౨.౬||

ఓం తదభావో నాడీషు తచ్ఛ్రుతేః ఆత్మని చ ఓం || 3.౨.౭||

ఓం అతః ప్రబోధోఽస్మాత్ ఓం || 3.౨.౮||

ఓం స ఏవ తు కర్మానుస్మృతిశబ్దవిధిభ్యః ఓం || 3.౨.౯||

ఓం ముగ్ధేఽర్థసమ్మత్తిర్పరిశేషాత్ ఓం || 3.౨.౧౦||

ఓం న స్థానతోఽపి పరస్యోభయలింగం సర్వత్ర హి ఓం || 3.౨.౧౧||

ఓం న భేదాదితి చేన్న ప్రత్యేకమతద్వచనాత్ ఓం || 3.౨.౧౨||

ఓం అపి చైవమేకే ఓం || 3.౨.౧3||

ఓం అరూపవదేవ హి తత్ప్రధానత్వాత్ ఓం || 3.౨.౧౪||

- ఓం ప్రకాశవచ్చావైయర్థ్యమ్ ఓం || 3.2.౧౫||
- ఓం ఆహ చ తన్మాత్రమ్ ఓం || 3.2.౧౬||
- ఓం దర్శయతి చాథోఽపి స్మర్యతే ఓం || 3.2.౧౭||
- ఓం అత ఏవ చోపమా సూర్యకాదివత్ ఓం || 3.2.౧౮||
- ఓం అమ్బువదగ్రహణాత్తు న తథాత్వమ్ ఓం || 3.2.౧౯||
- ఓం వృద్ధిప్రోసభాక్త్వమస్తర్భావాత్
ఉభయసామజ్ఞాస్యాదేవమ్ ఓం || 3.2.20||
- ఓం దర్శనాచ్చ ఓం || 3.2.21||
- ఓం ప్రకృతైతావత్త్వం హి ప్రతిషేధతి తతో బ్రవీతి
చ భూయః ఓం || 3.2.22||
- ఓం తదవ్యక్తమాహ హి ఓం || 3.2.23||
- ఓం అపి సంరాధనే ప్రత్యక్షానుమానాభ్యామ్ ఓం || 3.2.24||
- ఓం ప్రకాశవచ్చావైశేష్యం ఓం || 3.2.25||
- పాఠభేద 3.2.25 and 26 combined
- ఓం ప్రకాశశ్చ కర్మణ్యభ్యాసాత్ ఓం || 3.2.26||
- ఓం అతోఽనన్తేన తథా హి లిజమ్ ఓం || 3.2.27||
- ఓం ఉభయవ్యపదేశాత్తు అహికుణ్డలవత్ ఓం || 3.2.28||
- ఓం ప్రకాశాశ్రయవద్వా తేజస్తాత్ ఓం || 3.2.29||
- ఓం పూర్వవద్వా ఓం || 3.2.30||
- ఓం ప్రతిషేధాచ్చ ఓం || 3.2.31||
- ఓం పరమతస్సేతూన్మానసంబన్ధభేదవ్యపదేశేభ్యః ఓం || 3.2.32||
- ఓం దర్శనాత్ ఓం || 3.2.33||
- ఓం బుద్ధ్యర్థః పాదవత్ ఓం || 3.2.34||
- ఓం స్థానవిశేషాత్ప్రకాశాదివత్ ఓం || 3.2.35||
- ఓం ఉపపత్తేశ్చ ఓం || 3.2.36||

- ఓం తథాఽన్యప్రతిషేధాత్ ఓం || 3.౨.3౭||
 ఓం అనేన సర్వగతత్వమాయామయశబ్దాదిభ్యః ఓం || 3.౨.3౮||
 ఓం ఫలమత ఉపపత్తేః ఓం || 3.౨.3౯||
 ఓం శ్రుతత్వాచ్చ ఓం || 3.౨.౪౦||
 ఓం ధర్మం జ్ఞైమినిః అత ఏవ ఓం || 3.౨.౪౧||
 ఓం పూర్వం తు బాదరాయణో హేతువ్యపదేశాత్ ఓం || 3.౨.౪౨||
 ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

తృతీయాధ్యాయస్య ద్వితీయః పాదః సమాప్తః

- ఓం సర్వవేదాన్తప్రత్యయం చోదనాద్యవిశేషాత్ ఓం || 3.3.౧||
 ఓం భేదాన్నైతి చేదేకస్యామపి ఓం || 3.3.౨||
 ఓం స్వాధ్యాయస్య తథాత్వేన హి సమాచారేఽధికారాచ్చ ఓం || 3.3.3||
 పాఠభేద + సమాచారేఽధికారాచ్చ సవవచ్చ తన్నియమః
 ఓం సలిలవచ్చ తన్నియమః ఓం || 3.3.౪||
 ఓం దర్శయతి చ ఓం || 3.3.౫||
 ఓం ఉపసంహారోఽర్థాభేదాద్విధిషేషవత్సమానే చ ఓం || 3.3.౬||
 ఓం అన్యథాత్వం చ శబ్దాదితి చేన్నావిశేషాత్ ఓం || 3.3.౭||
 ఓం న వా ప్రకరణభేదాత్పరోవరీయస్త్వాదివత్ ఓం || 3.3.౮||
 ఓం సంజ్ఞాతశ్చేత్తదుక్తమస్తి తు తదపి ఓం || 3.3.౯||
 ఓం ప్రాప్తేశ్చ సమజ్ఞాసమ్ ఓం || 3.3.౧౦||
 ఓం సర్వాభేదాదన్యత్రేమే ఓం || 3.3.౧౧||
 ఓం ఆనన్దాదయః ప్రధానస్య ఓం || 3.3.౧౨||
 ఓం ప్రియశిరస్త్వాద్యప్రాప్తిరుపచయాపచయౌ హి భేదే ఓం || 3.3.౧౩||
 ఓం ఇతరే త్వర్థసామాన్యాత్ ఓం || 3.3.౧౪||
 ఓం ఆధ్యానాయ ప్రయోజనాభావాత్ ఓం || 3.3.౧౫||

- ఓం ఆత్మశబ్దాచ్చ ఓం || 3.3.౧౬||
- ఓం ఆత్మగృహీతిరితరవదుత్తరాత్ ఓం || 3.3.౧౭||
- ఓం అన్వయాదితి చేత్స్యోదవధారణాత్ ఓం || 3.3.౧౮||
- ఓం కార్యాఖ్యానాదపూర్వమ్ ఓం || 3.3.౧౯||
- ఓం సమాన ఏవజ్ఞాభేదాత్ ఓం || 3.3.౨౦||
- ఓం సంబన్ధాదేవమన్యత్రాపి ఓం || 3.3.౨౧||
- ఓం న వా విశేషాత్ ఓం || 3.3.౨౨||
- ఓం దర్శయతి చ ఓం || 3.3.౨౩||
- ఓం సమృద్ధితిద్యువ్యాప్త్యపి చాతః ఓం || 3.3.౨౪||
- ఓం పురుషవిద్యాయామివ చేతరేషామనామ్నానాత్ ఓం || 3.3.౨౫||
- ఓం వేధాద్యర్థభేదాత్ ఓం || 3.3.౨౬||
- ఓం హానౌ తూపాయనశబ్దశేషాత్ కుశాచ్ఛన్తస్తుత్సృపగానవత్
తదుక్తమ్ ఓం || 3.3.౨౭||
- ఓం సామృథాయే తర్తవ్యాభావాత్ తథా హ్యన్యే ఓం || 3.3.౨౮||
- ఓం ఛన్దత ఉభయావిరోధాత్ ఓం || 3.3.౨౯||
- ఓం గతేర్థవత్త్వముభయథాఽన్యథా హి విరోధః ఓం || 3.3.౩౦||
- ఓం ఉపపన్నస్తలక్షణార్థోపలభేః లోకవత్ ఓం || 3.3.౩౧||
- ఓం అనియమః సర్వేషామవిరోధశ్శబ్దానుమానాభ్యామ్ ఓం || 3.3.౩౨||
- ఓం యావదధికారమవస్థితిరాధికారికాణామ్ ఓం || 3.3.౩౩||
- ఓం అక్షరధియాం త్వవిరోధః
సామాన్యతద్భావాభ్యామౌపసదవత్తదుక్తమ్ ఓం || 3.3.౩౪||
- ఓం ఇయదామననాత్ ఓం || 3.3.౩౫||
- ఓం అన్తరా భూతగ్రామవదితి చేత్ తదుక్తమ్ ఓం || 3.3.౩౬||
- ఓం అన్యథా భేదానుపపత్తిరితిచేన్నోపదేశవత్ ఓం || 3.3.౩౭||
- ఓం వ్యతిహారో విశింషన్తి హీతరవ్రత్ ఓం || 3.3.౩౮||

- ఓం నైవ హి సత్యాదయః ఓం || 3.3.3౯ ||
- ఓం కామాదితరత్ర తత్ర చ ఆయతనాదిభ్యః ఓం || 3.3.౪౦ ||
- ఓం ఆదారాదలోపః ఓం || 3.3.౪౧ ||
- ఓం ఉపస్థితేస్తద్వచనాత్ ఓం || 3.3.౪౨ ||
- ఓం తన్నిర్ధారణార్థనియమస్తద్ధృష్టైర్వృథగ్గ్యప్రతిబంధః
ఫలమ్ ఓం || 3.3.౪౩ ||
- ఓం ప్రదానవదేవ హి తదుక్తమ్ ఓం || 3.3.౪౪ ||
- ఓం లిఙ్గభూయస్తాత్తద్ధి బలీయస్తదపి ఓం || 3.3.౪౫ ||
- ఓం పూర్వవికల్పః ప్రకరణాత్స్యాత్క్రియామానసవత్ ఓం || 3.3.౪౬ ||
- ఓం అతిదేశాచ్చ ఓం || 3.3.౪౭ ||
- ఓం విద్వైవ తు నిర్ధారణాత్ ఓం || 3.3.౪౮ ||
- ఓం దర్శనాచ్చ ఓం || 3.3.౪౯ ||
- ఓం శ్రుత్యాదిబలీయస్తాచ్చ న బాధః ఓం || 3.3.౫౦ ||
- ఓం అనుబంధాదిభ్యః ఓం || 3.3.౫౧ ||
- ఓం ప్రజ్ఞాన్తరపుథక్త్వవద్ధృష్టిశ్చ తదుక్తమ్ ఓం || 3.3.౫౨ ||
- ఓం న సామాన్యాదప్యపలభేర్మృత్యువన్నహి లోకాపత్తిః ఓం || 3.3.౫౩ ||
- ఓం పరేణ చ శబ్దస్య తాద్విధ్యం భూయస్తాత్త్వనుబంధః ఓం || 3.3.౫౪ ||
- ఓం ఏక ఆత్మనః శరీరే భావాత్ ఓం || 3.3.౫౫ ||
- ఓం వ్యతిరేకస్తద్భావభావిత్యాన్న తూపలభివత్ ఓం || 3.3.౫౬ ||
- ఓం అఙ్గావబద్ధాస్తు న శాఖాసు హి ప్రతివేదమ్ ఓం || 3.3.౫౭ ||
- ఓం మన్తాదివద్వాఽవిరోధః ఓం || 3.3.౫౮ ||
- ఓం భూమ్నః క్రతువజ్ఞ్యాయస్తస్వం తథా చ దర్శయతి ఓం || 3.3.౫౯ ||
- ఓం నానాశబ్దాదిభేదాత్ ఓం || 3.3.౬౦ ||
- ఓం వికల్పో విశిష్టఫలత్వాత్ ఓం || 3.3.౬౧ ||

ఓం కామ్యాస్తు యథాకామం సముచ్చీయేరన్న వా పూర్వహేత్వభావాత్ ఓం ||
3.3.౬౨||

ఓం అజ్ఞేషు యథాశ్రయభావః ఓం || 3.3.౬౩||

ఓం శిష్టేశ్చ ఓం || 3.3.౬౪||

ఓం సమాహారాత్ ఓం || 3.3.౬౫||

ఓం గుణసాధారణ్యశ్రుతేశ్చ ఓం || 3.3.౬౬||

ఓం న వా తత్సహభావశ్రుతేః ఓం || 3.3.౬౭||

ఓం దర్శనాచ్చ ఓం || 3.3.౬౮||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

తృతీయాధ్యాయస్య తృతీయః పాదః సమాప్తః

ఓం పురుషార్థోఽతః శబ్దాదీతి బాదరాయణః ఓం || 3.౪.౧||

ఓం శేషత్వాత్పురుషార్థవాదో యథాఽన్యేష్యితి జైమినిః ఓం || 3.౪.౨||

ఓం ఆచారదర్శనాత్ ఓం || 3.౪.౩||

ఓం తచ్చుతేః ఓం || 3.౪.౪||

ఓం సమన్వారమ్భణాత్ ఓం || 3.౪.౫||

ఓం తద్వతో విధానాత్ ఓం || 3.౪.౬||

ఓం నియమాచ్చ ఓం || 3.౪.౭||

ఓం అధికోపదేశాత్తు బాదరాయణస్యైవం తద్దర్శనాత్ ఓం || 3.౪.౮||

ఓం తుల్యం తు దర్శనమ్ ఓం || 3.౪.౯||

ఓం అసార్యత్రికీ ఓం || 3.౪.౧౦||

ఓం విభాగః శతవత్ ఓం || 3.౪.౧౧||

ఓం అధ్యయనమాత్రవతః ఓం || 3.౪.౧౨||

ఓం నావిశేషాత్ ఓం || 3.౪.౧౩||

ఓం స్తుతయేఽనుమతిర్వా ఓం || 3.౪.౧౪||

- ఓం కామకారేణ చైకే ఓం || 3.౪.౧౫||
- ఓం ఉపమర్దం చ ఓం || 3.౪.౧౬||
- ఓం ఊర్ధ్వరేతస్సు చ శబ్దే హి ఓం || 3.౪.౧౭||
- ఓం పరామర్శం జైమినరచోదనా చాపవదితి హి ఓం || 3.౪.౧౮||
- ఓం అనుష్ఠేయం బాదరాయణః సామ్యశ్రుతేః ఓం || 3.౪.౧౯||
- ఓం విధిర్వా ధారణవత్ ఓం || 3.౪.౨౦||
- ఓం స్తుతిమాత్రముపాదానాదితి చేన్నాపూర్వత్వాత్ ఓం || 3.౪.౨౧||
- ఓం భావశబ్దాచ్చ ఓం || 3.౪.౨౨||
- ఓం పారిష్లవార్థా ఇతి చేన్న విశేషితత్వాత్ ఓం || 3.౪.౨౩||
- ఓం తథా చైకవాక్యోపబద్ధాత్ ఓం || 3.౪.౨౪||
- ఓం అత ఏవ చాగ్నిస్థనాద్యనపేక్షా ఓం || 3.౪.౨౫||
- ఓం సర్వాపేక్షా చ యజ్ఞాదిశ్రుతేః అశ్వవత్ ఓం || 3.౪.౨౬||
- ఓం శమదమాద్యుపేతః స్యాత్తథాఽపి తు తద్విధేస్తదజ్గతయా
తేషామవశ్యానుష్ఠేయత్వాత్ ఓం || 3.౪.౨౭||
- ఓం సర్వాన్నానుమతిశ్చ ప్రాణాత్యయే తద్దర్శనాత్ ఓం || 3.౪.౨౮||
- ఓం అబాధాచ్చ ఓం || 3.౪.౨౯||
- ఓం అపి స్మర్యతే ఓం || 3.౪.౩౦||
- ఓం శబ్దశ్చాతోఽకామచారే ఓం || 3.౪.౩౧||
- ఓం విహితత్వాచ్చాశ్రమకర్మాపి ఓం || 3.౪.౩౨||
- ఓం సహకారిత్యేన చ ఓం || 3.౪.౩౩||
- ఓం సర్వథాపి తు త ఏవోభయలిజ్ఞాత్ ఓం || 3.౪.౩౪||
- ఓం అనభిభవం చ దర్శయతి ఓం || 3.౪.౩౫||
- ఓం అన్తరా చాపి తు తద్దృష్టేః ఓం || 3.౪.౩౬||
- ఓం అపి స్మర్యతే ఓం || 3.౪.౩౭||
- ఓం విశేషణానుగ్రహం చ ఓం || 3.౪.౩౮||

ఓం అతస్త్వితరజ్ఞాన్యాయో లిక్ణాచ్చ ఓం || 3.౪.3౯ ||

ఓం తద్భూతస్య తు తద్భావో జైమినేరపి

నియమాతద్రూపాఽభావేభ్యః ఓం || 3.౪.౪౦ ||

ఓం న చాధికారికమపి పతనానుమానాత్తదయోగాత్ ఓం || 3.౪.౪౧ ||

ఓం ఉపపూర్వమపీత్యేకే భావశమనవత్తదుక్తమ్ ఓం || 3.౪.౪౨ ||

ఓం బహిస్తూభయథాపి స్మృతేరాచారాచ్చ ఓం || 3.౪.౪౩ ||

ఓం స్వామినః శ్రుతేరిత్యాత్రేయః ఓం || 3.౪.౪౪ ||

ఓం ఆర్త్విజ్యమిత్యేడులోమః తస్మై హి పరిక్రియతే ఓం || 3.౪.౪౫ ||

ఓం సహకార్యన్తరవిధిః పక్షేణ తృతీయం తద్వతో

విద్యాదివత్ ఓం || 3.౪.౪౬ ||

పారభేద శ్రుతేశ్చ added to 3.4.46

ఓం కృత్స్నభావాత్తు గృహిణోపసంహారః ఓం || 3.౪.౪౭ ||

ఓం మౌనవదితరేషామప్యపదేశాత్ ఓం || 3.౪.౪౮ ||

ఓం అనావిఘ్నోర్వన్నన్వయాత్ ఓం || 3.౪.౪౯ ||

ఓం ఐహికమప్రస్తుతప్రతిబంధే తద్దర్శనాత్ ఓం || 3.౪.౫౦ ||

ఓం ఏవం ముక్తిఫలానియమస్తదవస్థావధృతేస్తదవస్థావధృతేః ఓం || 3.౪.౫౧ ||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

తృతీయాధ్యాయస్య చతుర్థః పాదః సమాప్తః

|| ఇతి తృతీయోఽధ్యాయః ||

|| అథ చతుర్థోఽధ్యాయః ||

ఓం ఆవృత్తిః అసకృదుపదేశాత్ ఓం || ౪.౧.౧ ||

ఓం లిక్ణాచ్చ ఓం || ౪.౧.౨ ||

ఓం ఆత్మేతి తూపగచ్ఛన్తి గ్రాహయన్తి చ ఓం || ౪.౧.౩ ||

ఓం న ప్రతీకే న హి సః ఓం || ౪.౧.౪ ||

- ఓం బ్రహ్మదృష్టిరుత్కర్షాత్ ఓం || ౪.౧.౫||
 ఓం ఆదిత్యాదిమతయశ్చాఙ్గ ఉపపత్తేః ఓం || ౪.౧.౬||
 ఓం ఆసీనస్సమ్భవాత్ ఓం || ౪.౧.౭||
 ఓం ధ్యానాచ్చ ఓం || ౪.౧.౮||
 ఓం అచలత్వం చాపేక్ష్య ఓం || ౪.౧.౯||
 ఓం స్మరన్తి చ ఓం || ౪.౧.౧౦||
 ఓం యత్రైకాగ్రతా తత్రావిశేషాత్ ఓం || ౪.౧.౧౧||
 ఓం ఆ ప్రాయణాత్తత్రాపి హి దృష్టమ్ ఓం || ౪.౧.౧౨||
 ఓం తదధిగమ ఉత్తరపూర్వాఘయోరశ్లేషవినాశౌ
 తద్వ్యవదేశాత్ ఓం || ౪.౧.౧౩||
 ఓం ఇతరస్యాప్యేవమసంశ్లేషః పాతే తు ఓం || ౪.౧.౧౪||
 ఓం అనారబ్ధకార్యే ఏవ తు పూర్వే తదవధేః ఓం || ౪.౧.౧౫||
 ఓం అగ్నిహోత్రాది తు తత్కార్యాయైవ తద్దర్శనాత్ ఓం || ౪.౧.౧౬||
 ఓం అతోఽన్యదపీత్యేకేషాముభయోః ఓం || ౪.౧.౧౭||
 ఓం యదేవ విద్యయేతి హి ఓం || ౪.౧.౧౮||
 ఓం భాగేన త్వితరే క్షపయిత్వా సమ్పుత్యతే ఓం || ౪.౧.౧౯||
 ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

చతుర్థాధ్యాయస్య ప్రథమః పాదః సమాప్తః

- ఓం వాఙ్మనసి దర్శనాచ్చబ్ధాచ్చ ఓం || ౪.౨.౧||
 ఓం అత ఏవ చ సర్వాణ్యను ఓం || ౪.౨.౨||
 ఓం తన్మనః ప్రాణ ఉత్తరాత్ ఓం || ౪.౨.౩||
 ఓం సోఽధ్యక్షే తదుపగమాదిభ్యః ఓం || ౪.౨.౪||
 ఓం భూతేషు తచ్చుతేః ఓం || ౪.౨.౫||
 ఓం నైకస్మిన్ దర్శయతో హి ఓం || ౪.౨.౬||

ఓం సమానా చాస్పృత్యుపక్రమాదమృతత్వం చానుపోష్య ఓం || ౪.౨.౭||

ఓం తదపీతేః సంసారవ్యపదేశాత్ ఓం || ౪.౨.౮||

ఓం సూక్ష్మం ప్రమాణతశ్చ తథోపలభ్యేః ఓం || ౪.౨.౯||

ఓం నోపమర్దేనాతః ఓం || ౪.౨.౧౦||

ఓం ఆస్యైవ చోపపత్తేరూష్యా ఓం || ౪.౨.౧౧||

ఓం ప్రతిషేధాదితి చేన్న శారీరాత్ ఓం || ౪.౨.౧౨||

ఓం స్పష్టో హ్యేకేషామ్ ఓం || ౪.౨.౧౩||

ఓం స్మర్యతే చ ఓం || ౪.౨.౧౪||

ఓం తాని పరే తథా హ్యహ ఓం || ౪.౨.౧౫||

ఓం అవిభాగో వచనాత్ ఓం || ౪.౨.౧౬||

ఓం తదోకోఽగ్రజ్వలనం తత్ప్రకాశితద్వారో
విద్యాసామర్థ్యాత్తచ్చేషగత్యనుస్మృతియోగాచ్చ హార్దానుగృహీతాః
శతాధికయా ఓం || ౪.౨.౧౭||

ఓం రశ్మ్యనుసారీ ఓం || ౪.౨.౧౮||

ఓం నిశి నేతి చేన్న సంభన్ధాత్ ఓం || ౪.౨.౧౯||

పాఠభేద 4.2.19 and 20 combined

ఓం యావద్దేహభావిత్వాద్దర్శయతి చ ఓం || ౪.౨.౨౦||

ఓం అతశ్చాయనేఽపి దక్షిణే ఓం || ౪.౨.౨౧||

ఓం యోగినః ప్రతి స్మర్యతే స్మార్తే చైతే ఓం || ౪.౨.౨౨||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

చతుర్థాధ్యాయస్య ద్వితీయః పాదః సమాప్తః

ఓం అర్చిరాదినా తత్ప్రథితేః ఓం || ౪.౩.౧||

ఓం వాయుశబ్దాదవిశేషవిశేషాభ్యామ్ ఓం || ౪.౩.౨||

ఓం తటితోఽధి వరుణః సంబన్ధాత్ ఓం || ౪.౩.౩||

ఓం ఆతివాహికస్తల్లిజ్ఞాత్ ఓం || ౪.౩.౪||

ఓం ఉభయవ్యామోహోత్తత్పిధ్దేః ఓం || ౪.౩.౫||

ఓం వైద్యుతేనైవ తతస్తచ్చుతేః ఓం || ౪.౩.౬||

ఓం కార్యం బాదరిరస్య గత్యుపపత్తేః ఓం || ౪.౩.౭||

ఓం విశేషితత్వాచ్చ ఓం || ౪.౩.౮||

ఓం సామీప్యాత్తు తదవ్యపదేశః ఓం || ౪.౩.౯||

ఓం కార్యాత్యయే తదధ్యక్షేణ సహతః పరమభిధానాత్ ఓం || ౪.౩.౧౦||

ఓం స్మృతేశ్చ ఓం || ౪.౩.౧౧||

ఓం పరం జైమినిర్ముఖ్యత్వాత్ ఓం || ౪.౩.౧౨||

ఓం దర్శనాచ్చ ఓం || ౪.౩.౧౩||

ఓం న చ కార్యే ప్రతిపత్త్యభిసన్ధిః ఓం || ౪.౩.౧౪||

ఓం అప్రతీకాలమ్పనాన్నయతీతి బాదరాయణరుభయథా చ
దోషాత్ తత్కృతుశ్చ ఓం || ౪.౩.౧౫||

ఓం విశేషం చ దర్శయతి ఓం || ౪.౩.౧౬||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

చతుర్థాధ్యాయస్య తృతీయః పాదః సమాప్తః

ఓం సమ్పద్యావిహాయ న్యేనశబ్దాత్ ఓం || ౪.౪.౧||

ఓం ముక్తః ప్రతిజ్ఞానాత్ ఓం || ౪.౪.౨||

ఓం ఆత్మా ప్రకరణాత్ ఓం || ౪.౪.౩||

ఓం అవిభాగేన దృష్టత్వాత్ ఓం || ౪.౪.౪||

ఓం బ్రాహ్మేణ జైమినిరుపన్యాసాదిభ్యః ఓం || ౪.౪.౫||

ఓం చితిమాత్రేణ తదాత్మకత్వాదిత్యోడువోమిః ఓం || ౪.౪.౬||

ఓం ఏవమప్యసన్యాసాత్పూర్వభావాదవిరోధం బాదరాయణః ఓం || ౪.౪.౭||

ఓం సజ్కల్పాదేవ చ తచ్చుతేః ఓం || ౪.౪.౮||

ఓం అత ఏవ చానన్యాధిపతిః ఓం || ౪.౪.౯ ||

ఓం అభావం బాదరిరాహ హ్యేవమ్ ఓం || ౪.౪.౧౦ ||

ఓం భావం జైమినిర్వికల్పామ్నాత్ ఓం || ౪.౪.౧౧ ||

ఓం ద్వాదశాహవదుభయవిధం బాదరాయణోఽతః ఓం || ౪.౪.౧౨ ||

ఓం తన్వభావే సన్ధ్యవదుపపత్తేః ఓం || ౪.౪.౧౩ ||

ఓం భావే జాగ్రద్వత్ ఓం || ౪.౪.౧౪ ||

ఓం ప్రదీపవదావేశః తథా హి దర్శయతి ఓం || ౪.౪.౧౫ ||

ఓం స్వాప్యయసమృత్త్యైరన్యతరాపేక్షమావిష్కృతం హి ఓం || ౪.౪.౧౬ ||

ఓం జగద్వ్యాపారవర్జమ్ ఓం || ౪.౪.౧౭ ||

పాఠభేద 4.4.17 and 18 combined

ఓం ప్రకరణాదసన్నిహితత్వాచ్చ ఓం || ౪.౪.౧౮ ||

ఓం ప్రత్యక్షోపదేశాదితి చేన్నాధికారికమణ్ణలస్థోక్తేః ఓం || ౪.౪.౧౯ ||

ఓం వికారావర్తి చ తథా హి దర్శయతి ఓం || ౪.౪.౨౦ ||

ఓం స్థితిమాహ దర్శయతశ్చైవం ప్రత్యక్షానుమానే ఓం || ౪.౪.౨౧ ||

ఓం భోగమాత్రసామ్యలిజ్ఞాచ్చ ఓం || ౪.౪.౨౨ ||

ఓం అనావృత్తిః శబ్దాదనావృత్తిః శబ్దాత్ ఓం || ౪.౪.౨౩ ||

ఇతి శ్రీమత్కృష్ణద్వైపాయనకృతబ్రహ్మసూత్రేషు

చతుర్థాధ్యాయస్య చతుర్థః పాదః సమాప్తః

|| ఇతి చతుర్థోఽధ్యాయః ||

భారతిరమణముఖ్యప్రాణాన్తర్గత శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు

Encoded and proofread by Shrisha Rao

Corrected by Dima Muzhetsky dimamuzhetsky at yahoo.com

pdf was typeset on March 24, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

